

Zajęcia fakultatywne: **SOCJOLOGIA/ II i IV semestr /konwersatoria**

1	Nazwa zajęć po polsku i angielsku	Socjologia wiedzy/ Sociology of knowledge
2	Imię i nazwisko wykładowcy, tytuł/stopień naukowy	Dr hab. Agnieszka Kolasa-Nowak, prof. UMCS
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	
5	Semestr	letni
6	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	<p>Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Konwersatoria 30h, 3 ECTS Konsultacje i zaliczenie 2h Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 32h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 1</p> <p>Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 28h Przygotowanie się do zaliczenia 30h Łączna liczba godzin niekontaktowych 58h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 2</p> <p>Sumaryczna liczba punktów ECTS 3</p>
7	Wymagania wstępne	Znajomość podstaw socjologii i historii myśli socjologicznej.
8	Opis zajęć	<p>Celem kursu będzie praktyczna wiedza o wiedzy, mechanizmach jej tworzenia i używania we współczesnych warunkach zglobalizowanego przepływu informacji i opinii. Z perspektywy socjologicznej przeanalizujemy różnorodność wiedzy, jej społeczne znaczenie a przede wszystkim zastanowimy się nad tym jak odróżniać wiedzę sprawdzoną i pewną od przekonań i opinii. Ważne będzie też ustalenie jakich przewag dostarcza wiedza w warunkach konkurencji ekonomicznej, politycznej i innej. Zastanowimy się nad cechami metody naukowej i nad tym, czym charakteryzuje się wiedza naukowa. Dzisiaj wobec powszechnego dostępu do różnych źródeł wiedzy istotna jest umiejętność samodzielnego jej pozyskiwania – więc i oceny jej jakości.</p> <p>Studenci będą pracowali zespołowo i indywidualnie, analizując przypadki zaczerpnięte z doniesień medialnych, internetu i portali społecznościowych pod kątem tych problemów.</p>
9	Zakres tematów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wiedza o przedmiotach materialnych, ludziach, procesach i o wyobrażeniach: różnice i podobieństwa. 2. Jak powstaje wiedza? 3. Czym różni się wiedza od opinii? 4. W jaki sposób uzgadnia się stan wiedzy? Czy wszyscy muszą się zgodzić? 5. Na czym polega metoda naukowa i jakie są jej społeczne funkcje? 6. Jak odróżnia się wiedzę jakościowo dobrą i kiepską? Co to jest autorytet? 7. Jaka jest trwałość wiedzy? Dlaczego się zmienia? 8. Wiedza potoczna, codzienna, praktyczna i naukowa: różnice i podobieństwa. Samodzielność w zdobywaniu wiedzy. 9. Wiedza jako zasób, źródło przewagi, ale i środek obrony wolności. 10. Wiedza jako towar. Kto kupuje, kto sprzedaje? 11. Gdzie współcześnie powstaje wiedza? Think tanki, agencje rządowe, prywatne ośrodki badawcze i uniwersytety.

		<p>12. Czy potrafimy tworzyć wiedzę pozanaukową? 13. Wiara i wiedza: czy w fakty trzeba wierzyć? 14. Co nam daje wiedza społeczna i jak jej używać?</p>
10	Literatura (z podziałem na obowiązkową i uzupełniającą)	<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barry Barnes, D. Bloor, Mocny program socjologii wiedzy, IFiS, Warszawa 1993. • P. Berger, T. Luckmann, Społeczne tworzenie rzeczywistości, PIW, Warszawa 1983. • Colin Crouch. Psucie wiedzy. Ukryte skutki finansowego zawłaszczania życia publicznego. UMK Toruń 2017. • T.M. Korczyński (red.), Współczesne problemy socjologii wiedzy, WWS, Warszawa 2017. • R.M. Machnikowski. Spór o relatywizm w XX-wiecznej socjologii wiedzy naukowej, WUŁ, Łódź 2002. • K. Mannheim, Ideologia i utopia, Test, Lublin 1992. • J. Niżnik, Socjologia wiedzy. Zarys historii i problematyki, KiW, Warszawa 1989. • M. Scheler, Problemy socjologii wiedzy, PWN, Warszawa 1990. • R. Sojak. Paradoks antropologiczny. Socjologia wiedzy jako perspektywa ogólnej teorii społeczeństwa, FNP, Wrocław 2004. • T. Zarycki. Innowacjonizm jako legitymizacja. Dyskursy innowacji, gospodarki opartej na wiedzy, społeczeństwa informacyjnego i pokrewne w perspektywie krytycznej. Zarządzanie Publiczne 2014. nr 27 (1), 20-34. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Piotr Hubner. Encyklopedia polskiej nauki akademickiej. T.1-3. UMK Toruń 2024. • Teksty z mediów bieżących dotyczące społecznych aspektów wiedzy do analiz na zajęciach.
11	Efekty uczenia się z przyporządkowaniem do efektów uczenia się kierunkowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska z zakresu subdyscyplin socjologicznych oraz pozostałe szczegółowe zagadnienia społeczne (K_W02) P6U_W P6S_WG 2. Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę socjologiczną do formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów oraz wykonywania zadań w warunkach nie w pełni przewidywalnych (K_U01) P6U_U P6S_UW 3. Potrafi dyskutować na tematy społeczne i krytycznie oceniać stanowiska innych dyskutantów (K_U06) P6U_U P6S_UK
12	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu)	<p>Efekt 1: przez dyskusję na zajęciach oraz w odpowiedziach na zadane pięć pytań, stanowiących podstawę pięciu krótkich wypowiedzi pisemnych.</p> <p>Efekt 2: zawartość odpowiedzi na każde z pięciu pytań.</p> <p>Efekt 3: udział w dyskusjach na zajęciach wokół tekstów do analizy.</p>
13	Metody dydaktyczne	<p>Dyskusja i krytyczna analiza tekstów naukowych. W trakcie zajęć o charakterze warsztatowym będziemy analizować wybrane teksty publicystyczne i zaczerpnięte z mediów społecznościowych jako przypadków społecznego funkcjonowania wiedzy, jej tworzenia, weryfikowania, używania i popularyzowania. Krótkie prace pisemne będą okazją do samodzielnego przemyślenia odpowiedzi na podsumowujące zajęcia pytania końcowe.</p>
14	1 Metody oceniania 2 Kryteria oceniania	<p>Formuła kursu zakłada aktywność, współpracę, krytyczne dyskusje i doskonalenie warsztatu kompetencji poprzez opracowanie zadanych tematów i przedyskutowanie ich na zajęciach.</p>

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Obecność na zajęciach, która jest weryfikowana przez sporządzoną listę obecności: 10%.

Przygotowanie się wg zaleceń do zajęć i aktywność na nich oraz realizacja na bieżąco pięciu krótkich prac pisemnych. Prace te będą samodzielną i twórczą odpowiedzią na zadane przez prowadzącego pytanie, które wyniknie z dyskusji wokół kolejnych bloków.

tematycznych: 90%. Będzie oceniane: opanowanie zawartości proponowanych tekstów, samodzielne uzasadnienie swoich racji.